

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/119/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117256738
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117256738.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jany Haluškovej ako členiek senátu, v spore žalobcu: H., autorská spoločnosť, E.: XX XXX XXX, so sídlom X. 9, XXX XX M., zastúpeného JUDr. Dagmar Kubovičovou, advokátkou, so sídlom Nám. Biely kríž 3, P.O.BOX 39, 831 02 Bratislava, proti žalovanému: A. bane Q., a.s., E.: XX XXX XXX, so sídlom X. slovenskej XX, XXX XX Q., o zaplatenie 2.561,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 16Ca/19/2017-221 zo dňa 30. januára 2019 v spojení s opravným uznesením č.k. 16Ca/19/2017-228 zo dňa 01.03.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 16Ca/19/2017-221 zo dňa 30. januára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) v spojení s opravným uznesením č.k. 16Ca/19/2017-228 zo dňa 01.03.2019 (ďalej len „opravné uznesenie“) zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 330,48 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 18.12.2017 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvá výroková veta). Druhou výrovkovou vetou žalobu vo zvyšku zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 74,20% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške (tretia výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.561,-Eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia týkajúceho sa neoprávneného použitia diel, resp. predmetov ochrany spravovaných žalobcom. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil, navrhoval ju zamietnuť a pre prípad, ak aby súd dospel k záveru, že nárok je daný, poprel výšku obvyklej odmeny v zmysle Sadzobníka licenčných odmien žalobcu, nakoľko ide o odmenu stanovenú žalobcom, ktorá je neprimeraná.

1.2 Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 87c ods. 2, § 79 ods. 1, § 5 ods. 14, § 14 ods. 1, § 49 ods.1, 2, § 56 ods. 1 písm. g), § 81 ods. 1 písm. h), i), j) zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) (ďalej len „zákon č. 618/2003 Z.z.“); ustanovenia § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca je organizáciou kolektívnej správy v zmysle zákona č. 618/2003 Z.z., vykonáva kolektívnu správu na použitie diel ním zastúpených autorov prostredníctvom ďalšieho prenosu vysielania; na použitie predmetov ochrany verejným prenosom uzatvára žalobca s prevádzkovateľmi zariadení hromadné licenčné zmluvy, podľa tvrdení žalobcu základom pre určenie licenčnej odmeny je sadzobník žalobcu. Žalovaný je pritom prevádzkovateľom viacerých ubytovacích zariadení. Žalobca tvrdil, že žalovaný v roku 2016 realizoval v ním prevádzkovaných ubytovacích

zariadeniach verejný prenos prostredníctvom zvukovoobrazových zariadení umiestnených v izbách a iných priestoroch ubytovacích zariadení, a to Hotel Repiská (52 zvukovoobrazových zariadení na izbách), Hotel Barbora (29 zvukovoobrazových zariadení na izbách), Penzión Barborka (10 zvukovoobrazových zariadení na izbách), Turistická ubytovňa Trhová (1 zvukovoobrazové zariadenie v iných priestoroch), Rekreačné stredisko Púšť (3 zvukovoobrazové zariadenia), Chata Horec (8 zvukovoobrazových zariadení).

1.3 Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že nárok žalobcu čo do základu je daný; mal preukázané, že žalobca je organizáciou kolektívnej správy, ktorej bolo udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky; žalobca doložil do súdneho spisu zoznam autorov, ktorých zastupuje. Súd prvej inštancie mal za preukázanú aktívnu aj pasívnu legitímáciu a v spore sa zaoberal výškou žalovanej sumy s poukazom na námietky zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že súdy Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti vychádzali zo sadzobníka žalobcu, ktorým sú určené poplatky za výkon správy, cena poplatku je stanovená ako obvyklá. Výškou takto stanoveného poplatku sa však súdy v doterajšej rozhodovacej činnosti nezaoberali. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že sadzobník, prijatý žalobcom, odporuje platným právnym predpisom a nie je v súlade s dobrými mravmi. Poplatky stanovené v sadzobníku nemôžu predstavovať cenu obvyklú, ide o cenu stanovenú žalobcom bez ďalšieho, bez skúmania aspektov pri stanovení takejto ceny. Pri stanovovaní obvyklej ceny bolo potrebné vychádzať zo Zákona o cenách, ak nebolo možné obvyklú cenu na trhu zistiť, určí sa prepočtom ekonomicky oprávnených nákladov a primeraného zisku pri posúdení, či nedochádza k zneužitiu výhodnejšieho hospodárskeho postavenia. Okresný súd uzavrel, že žalobca ako správca - organizácia kolektívnej správy pri určovaní poplatkov za výkon zneužil svoje dominantné postavenie na trhu a stanovil poplatok neprimeraný. Primeranosť poplatku súd prvej inštancie zistil z vypracovanej komparatívnej analýzy spoločnosťou KPMG, ktorá bola zadaná Zväzom hotelov a reštaurácií Slovenskej republiky. V tomto smere sa stotožnil so závermi vypracovanej komparatívnej analýzy s tým, že stanovená výška licenčných odmien v porovnávaných krajinách Európy je 0,54 Eur mesačne za izbu, čo znamená 6,48 Eur ročne za izbu. Takúto odmenu považoval súd prvej inštancie za primeranú, pričom za 51 izieb predstavuje výška sumy 330,48 Eur, ktorú okresný súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi spolu s príslušenstvom. Aj z uvedeného dôvodu žalobu vo zvyšku zamietol.

1.4 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p., s prihliadnutím na pomer úspechu a neúspechu žalobcu vo veci priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 74,20%.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca (ďalej aj „odvolateľ“). Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, resp. aby zmenil výrok II. napadnutého rozsudku tak, že žalovaného zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 2.230,52 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.230,52 Eur od 18.12.2017 do zaplattenia a zároveň, aby žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Namietol odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p., tvrdil tak, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalobca zdôraznil, že súd prvej inštancie pri vydaní napadnutého rozsudku pochybil, keď vychádzal z počtu 51 zvukovoobrazových zariadení a nie z počtu 103 zvukovoobrazových zariadení; postup súdu pri vydaní opravného uznesenia považoval za nesprávny.

2.2 Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie, namietal, že žalobou uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa zákona č. 185/2015 Z.z. Autorský zákon (ďalej len „zákon č. 185/2015 Z.z.“); podľa tohto zákona súd prvej inštancie nárok žalobcu neposudzoval, ale posudzoval ho podľa zákona č. 618/2003 Z.z.. Zdôraznil, že zákon č. 618/2003 Z.z. bol zrušený zákonom č. 185/2015 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2016; žalobca sa domáha nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za neoprávnené používanie predmetov ochrany v priebehu roku 2016. K bezdôvodnému obohateniu

malo dôjsť teda za účinnosti zákona č. 185/2015 Z.z.; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.3 Odvolateľ tiež zdôraznil, že žalovaný v spore namietal žalobcom preukázanú výšku zvyčajnej licenčnej odmeny, považoval ju za neprimerane vysokú a tvrdil, že žalobca zneužíva dominantné postavenie na trhu. K tomu zdôraznil, že o zneužití dominantného postavenia na trhu rozhoduje výlučne Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, pričom žalobca preukázal, že Zväz hotelov a reštaurácií Slovenskej republiky podal v rokoch 2015 a 2017 podnet na prešetrenie konania žalobcu ohľadom systému a výšky licenčných odmien, avšak voči žalobcovi príslušným orgánom (Protimonopolný úrad SR) konanie o zneužívaní dominantného postavenia začaté nebolo. Oprávnený orgán ku dňu podania odvolania nevydal rozhodnutie o začatí správneho konania vo veci podozrenia zo zneužívania dominantného postavenia na trhu.

2.4 Žalobca sa v podanom odvolaní vyjadril k analýze vypracovanej spoločnosťou KPMG Česká republika, s.r.o. na základe objednávky Zväzu hotelov a reštaurácií Slovenskej republiky, závery v nej uvedené považoval za nesprávne, plné nedostatkov v dôsledku malého a účelovo vybraného počtu porovnávaných krajín, ignorovaní odlišnej autorsko-právnej úpravy v porovnávaných krajinách, neúplnosti a nesprávnosti údajov, z ktorých analýza vychádzala a porovnávaním sadzieb na nerovnakom základe. Vyjadril sa k jednotlivým porovnávaným krajinám (Slovenská republika, Česká republika, Nemecko, Švajčiarsko, Francúzsko, Španielsko, Rakúsko). Konštatoval, že analýza nezahŕňa všetky organizácie kolektívnej správy, obzvlášť nie tie, ktoré vykonávajú práva autorov audiovizuálnych diel a diel v audiovizuálnych dielach použitých. Autori analýzy pri porovnávaní vedome, či nevedome opomenuli zahrnúť do analýzy všetky dotknuté organizácie kolektívnej správy v jednotlivých porovnávaných krajinách, čo má za dôsledok, že analýza vykonáva porovnanie odmien majúce odlišný základ, a tak porovnáva neporovnateľné. Uzavrel, že analýza je nepoužiteľná na určenie výšky zvyčajnej licenčnej odmeny, je nepoužiteľná aj na určenie primeranej výšky licenčnej odmeny a nemá žiadnu vypovedaciu schopnosť.

2.5 Odvolateľ rovnako poukázal na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach, v ktorých mu bolo vyhovené (86 rozsudkov prvoinštančných súdov a 10 rozsudkov odvolacích súdov) a poukázal na právne závery uvedené v rozhodnutí Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 101/2011 z 24. marca 2011. V tomto smere konštatoval, že súd prvej inštancie v časti zisťovania výšky odmien dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd navyše arbitrárny postup riadne neodôvodnil, nevysporiadal sa s argumentáciou žalobcu, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a neodôvodnené, čím zasiahol do práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie.

3. Žalovaný v písomnom podaní, označenom ako vyjadrenie k odvolaniu žalobcu, podanom po lehote na podanie odvolania, žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

3.1 Uviedol, že bez ohľadu na skutočnosť, že súd prvej inštancie sa pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolal na neplatný právny predpis, jeho postup pri určení primeranosti poplatkov za kolektívnu správu autorských práv a miery bezdôvodného obohatenia bol korektný. Použitie komparatívnej metódy vyjadruje aspoň snahu o objektivizáciu poplatku používaného žalobcom. Cenník vypracovaný žalobcom je nepreskúmateľný z hľadiska jeho oprávnenosti, je jednostranný.

3.2 Žalovaný považoval žalobcom uplatnený nárok za nedostatočne tvrdený a nepreukázaný vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii žalobcu, k údajnej existencii verejného prenosu, predstavujúceho neoprávnené použitie tých predmetov ochrany, ktoré údajne žalobca spravuje, k subjektom, ktoré žalobca údajne zastupuje a na úkor ktorých sa mal žalovaný dopustiť neoprávneného zásahu do majetkových práv, ktorých výkon má prislúchať práve týmto subjektom, k predmetom ochrany, ktorých správu práv k týmto predmetom prislúchajúcim údajne vykonáva žalobca. Žalobca v spore riadne netvrdil a nepreukázal, v prospech ktorého nositeľa práv a vo vzťahu ku ktorým predmetom ochrany uzatvoril licenčnú zmluvu; nepredložil dôkazy, ktoré by potvrdzovali jeho tvrdenia; nepredložil zoznam autorov, ktorých zastupuje. Žalobca využíva skutočnosť, že existuje určitá súdna prax a namiesto preukázania svojich tvrdení dôkazmi poukazuje na rozsudky okresných a krajských súdov v obdobných veciach.

Žalobca mal svoje oprávnenie v spore preukázať a až následne preukazovať, či vôbec k použitiu tých ktorých predmetov ochrany v rozhodujúcom období došlo.

3.3 Žalobca nepreukázal, že žalovaný skutočne mal vo svojom ubytovacom zariadení čo i len jeden TV prijímač; nepreukázal, že by žalovaný prijímal televízny signál; nepreukázal, že žalovaný mal voči žalobcovi kontraktačnú povinnosť. Ak platí, že žalovaný voči žalobcovi kontraktačnú povinnosť nemal, potom platí, že žalovaný nemá voči žalobcovi ani povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie, vzniknuté na úkor údajných a žalobcovi dosiaľ neznámych oprávnených nositeľov práv.

3.4 Žalobca od 01.01.2015 začal uplatňovať voči používateľom sadzovník licenčných odmien, ktoré sú neprímerane vysoké; túto skutočnosť potvrdil aj Protimonopolný úrad SR v liste v roku 2015, z ktorého vyplýva, že sadzby odmien uplatňovaných zo strany žalobcu sú jedny z najvyšších v Európe.

3.5 Žalovaný mal zato, že bez ďalšieho skúmania či uplatňovanie licenčnej zmluvy prezentovanej žalobcom ako cena obvyklá bez ohľadu na ďalšie skutočnosti (obsadenosť hotelových a reštauračných zariadení), nebude možné v spore spravodlivo rozhodnúť. Poukázal tiež na novú právnu úpravu v ustanovení § 169 ods. 2 zákona č. 185/2015 Z.z., keď bolo za jedno z kritérií pri výpočte odmeny a stanovenie ceny určené aj kritérium obsadenosti hotelových zariadení.

4. Odvolateľ v písomnom vyjadrení (replika) k vyjadreniu žalovaného zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Zdôraznil, že v konaní sa podrobne vyjadril k otázke obvyklej licenčnej odmeny, jej zisťovania a preukázania ako aj k Analýze licenčných platieb spoločnosti KMPG zo dňa 12.09.2016, ktorú dal vypracovať Zväz hotelov a reštaurácii SR (po zmene Asociácia hotelov a reštaurácii Slovenska). Nakoľko súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na aplikácii uvedenej analýzy, v podanom odvolaní sa venoval predovšetkým dôvodom jej nepoužiteľnosti pre posudzovanie výšky nároku žalobcu.

4.1 Vo vzťahu k argumentácii žalovaného v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že uplatnený nárok je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého z neoprávneného používania predmetov ochrany kolektívne spravovaných žalobcom, zo strany žalovaného v roku 2016, a to verejným prenosom technickými zariadeniami umiestnenými v ubytovacích jednotkách zariadení prevádzkovaných žalovaným; nárok žalobcu sa posudzuje podľa zákona v znení účinnom v aktuálnom čase porušenia práv autorov a nie v znení účinnom od 01.01.2019.

4.2 Pokiaľ ide o zvyčajnú odmenu, táto môže byť len taká, za akú v rozhodnom období skutočne boli používané licencie iným používateľom a za akú používateľa získavali licenciu. Obsadenosť ubytovacieho zariadenia zohľadňuje SLOVGRAM a OZIS, ktorý uplatňujú primeranú odmenu ako odmenu nositeľov práv súvisiacich s autorským právom. Naproti tomu žalobca a SOZA uplatňujú licenčnú odmenu, nakoľko ide o odmenu autorov; autori predom udeľujú súhlas na použitie ich diel licenčnou zmluvou. Licenčná odmena sa týka nositeľov práv zastúpených SOZA a žalobcom, títo zastupujú autorov, a preto nezohľadňujú obsadenosť ubytovacieho zariadenia. Žalovaný mal povinnosť pred začatím poskytovania verejného prenosu mať uzatvorenú licenčnú zmluvu, je na používateľovi, do akej miery právo prijímania a sprostredkovania verejného prenosu technickými zariadeniami využíval. Podstatou licencie je právo používať predmety ochrany a nie povinnosť používať predmety ochrany; licenčná odmena je odmena na získanie práva používať predmety ochrany a nie za reálne používanie ochrany.

4.3 Odvolateľ ďalej uviedol, že v prípade zistenia neoprávneného zásahu do práv autora má tento nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške zvyčajnej licenčnej odmeny. Žalobca pritom preukázal, že iní používatelia uzatvárali licenčné zmluvy, v ktorých bola licenčná odmena dohodnutá podľa sadzovníka autorských odmien žalobcu za použitie literárnych, dramatických, hudobnodramatických, choreografických a audiovizuálnych diel účinného od 01.01.2015 a obsadenosť ubytovacieho zariadenia nebola kritériom pre podľa sadzovníka dohodnutú licenčnú odmenu; nebolo obvyklé takéto kritérium zohľadňovať. Obsadenosť ubytovacieho zariadenia žalovaného v roku 2016 nemá právnu relevanciu pre určenie výšky nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

5. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

6. Krajský súd ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p., rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6.1 Podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.561,-Eur, úroku z omeškania a nároku na náhradu trov konania. Nárok vo veci samej uplatnil z dôvodu, že je organizáciou kolektívnej správy práv autorov; žalovaný je prevádzkovateľom ubytovacích zariadení, v ktorých má disponovať celkom 103 zvukovoobrazovými zariadeniami a izbách a iných priestoroch ubytovacích zariadení. Neoprávneným vykonávaním malo dôjsť k zásahu do výhradných autorských práv; nárok uplatnil v zmysle ustanovení zákona č. 185/2015 Z.z., predovšetkým v zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 písm. i) zákona č. 185/2015 Z.z., podľa ktorého autor, do ktorého práva sa neoprávnenne zasiahlo alebo ktorého právu hrozí neoprávnený zásah, môže sa domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Tohto nároku sa môže vo svojom mene a na účet autora domáhať aj organizácia kolektívnej správy, ktorou je žalobca. Žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške zvyčajnej odmeny; za obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016, vo výške 2.561,-Eur, pri počte zvukovoobrazových zariadení 103.

8. Odvolanie žalobcu je dôvodné.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Právne posudzovanie je činnosť súdu pri rozhodovacej činnosti, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu právnej normy, na základe čoho dospeje k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je vtedy nesprávne, pokiaľ sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu, spočívajúcom v tom, že súd na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis, než mal, eventuálne ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval. Námietka nesprávneho právneho posúdenia sa v kontexte podaného odvolania týkala práve aplikácie zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom. Uvedený právny predpis bol zrušený zákonom č. 185/2015 Z.z. Autorský zákon, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016.

8.1 Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným licenčná zmluva uzavretá nebola; žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 58 ods.1 písm.i/ zákona č. 185/2015 Z.z.), ktoré malo spočívať v tom, že v roku 2016 vo svojich ubytovacích zariadeniach sa dopúšťal neoprávneného používania autorských diel, čím zasahoval do práv autorov bez súhlasu autorov alebo nositeľov práv, resp. do práv žalobcu ako ich zástupcu. Podstatné je, že k porušovaniu práv odôvodňujúcim v zmysle zákona č. 185/2015 Z.z. malo podľa žalobných tvrdení v roku 2016 a takto žalobca svoju žalobu aj odôvodnil.

8.2 Vzhľadom k uvedenému je námietka nesprávneho právneho posúdenia dôvodná, okresný súd aplikoval na skutkový stav nesprávnu právnu normu. V napadnutom rozhodnutí aplikoval ustanovenia zákona č. 618/2003 Z.z., výslovne uviedol, že v danom prípade sa aplikuje zákon č. 618/2003 Z.z.. Aj z citovaných ustanovení právnych predpisov v napadnutom rozhodnutí vyplýva, že svoj rozsudok okresný súd oprel o ustanovenia zákona, ktorý bol zrušený k 31.12.2015; uplatnený nárok sa však týka obdobia roku 2016. Ani prechodné ustanovenia zákona č. 185/2015 Z.z. aplikáciu zrušeného právneho predpisu (zákon č. 618/2003 Z.z.) neodôvodňujú. Právne vzťahy medzi žalobcom a žalovaným sa nepochybne spravujú podľa zákona č. 185/2015 Z.z..

9. Odvolací súd zároveň konštatuje, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav. Zo žaloby vyplýva, že žalobca poukázal na 103 zvukovoobrazových zariadení v ubytovacích prevádzkach žalovaného (Hotel Repiská, Hotel Barbora, Penzión Barborka, Turistická ubytovňa Trhová, Rekreačné stredisko Púšť, Chata Horec). Tieto tvrdenia sa premietli aj do napadnutého rozsudku (bod 2 napadnutého rozsudku). Naproti tomu však súd prvej inštancie v bode 20 rozsudku pri výpočte licenčnej odmeny vychádzal z počtu izieb 51; pri výške odmeny 6,48 Eur ročne za izbu za dôvodný nárok považoval sumu 330,48 Eur, na ktorú pôvodne napadnutým rozsudkom žalovaného zaviazal.

9.1 Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca pôvodne definoval počet 103 zvukovoobrazových zariadení v ubytovacích prevádzkach žalobcu už v žalobe. Voči tomuto skutkovému tvrdeniu žalovaný nenamietal. Týmto smerom dokazovanie pred súdom prvej inštancie zamerané nebolo. Za nespornú skutočnosť považoval na pojednávaní súd prvej inštancie aj skutočnosť, že žalovaný je prevádzkovateľom ubytovacích zariadení uvedených v žalobe. V rozpore s uvedeným záverom však súd prvej inštancie zadefinoval spornú skutočnosť, ktorou ostalo, „aká je výška zvyčajnej odmeny pre žalobcu v čase, keď žalovaný vykonával v roku 2016 prenos prostredníctvom 51 zvukovoobrazových zariadení umiestnených v izbách hotelov a iných priestorov“. Z uvedeného konštatovania nevyplýva spor ohľadne počtu zvukovoobrazových zariadení ale spor ohľadne výšky zvyčajnej odmeny v roku 2016. Odvolateľovi (a ani odvolaciemu súdu) nie je zrejmé, akým spôsobom súd prvej inštancie následne dospel k predbežnému právnomu záveru, podľa ktorého „celkovo teda suma za rok 2016 za 51 izieb a iných priestorov, v ktorých sa nachádzali zvukovoobrazové zariadenia predstavuje sumu 330,48 Eur, ktorú je podľa názoru súdu povinný žalovaný zaplatiť na účet žalobcu“.

9.2 Súd prvej inštancie tento skutkový záver (o počte zvukovoobrazových zariadení v ubytovacích priestoroch žalovaného) neodôvodnil, najmä neodôvodnil, z akého dôvodu vychádzal z iného počtu týchto zariadení, aký žalobca tvrdil v žalobe, pokiaľ žalovaný tento počet v spore nenamietal.

9.3 Súd prvej inštancie po vyhlásení napadnutého rozhodnutia sám zistil, že vychádzal z chybného počtu všetkých izieb žalovaného a toto zistenie o chybnom počte izieb (zvukovoobrazových zariadení) korigoval opravným uznesením, ktorým výrok napadnutého rozsudku opravil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 667,4 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 18.12.2017 do zaplataenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia opravného uznesenia vyplýva, že napadnutý rozsudok „nedopatrením vychádzal z chybného výpočtu všetkých izieb žalovaného (súd vychádzal z počtu izieb - 51, čo vyplýva aj z argumentácie v čísle 20. rozsudku, pričom mal vychádzať z celkového počtu izieb žalovaného - 103) aj suma, na ktorú zaviazal žalovaného vo svojom rozhodnutí bola teda logicky nesprávne určená“. V ďalšom okresný súd uvádza, že „musel opraviť zjavnú nesprávnosť, keďže sa jednalo o 103 izieb žalovaného a nie nesprávne určených 51 izieb žalovaného“.

9.4 Postup, ktorý prijal súd prvej inštancie po zistení nesprávnosti rozsudku, je nesprávny. Okresný súd aplikoval ustanovenie § 224 C.s.p., podľa ktorého súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejmé nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania. Z ustanovenia § 224 C.s.p. tak vyplýva, že súd môže opraviť chyby v písaní a počítaní ako aj zrejmé nesprávnosti. Môže ísť o chyby, ktoré sa prejavujú písarskou chybou alebo sú následkom chyby v písaní alebo počítaní, resp. ide o chybu, ktorá je následkom náhleho a okamžitého zlyhania duševnej či mechanickej činnosti osoby, ktorá rozsudok vyhlasovala alebo vyhotovovala, a ktoré sú úplne zjavné.

9.5 Podľa názoru odvolacieho súdu však o takýto prípad v prejednávanej veci nejde. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 31.01.2019 vyplýva, že súd prvej inštancie v rámci zistenia skutkového stavu vychádzal z počtu 51 zvukovoobrazových zariadení, vykonal prepočet ohľadne žalovaného nároku vychádzajúc z takéhoto počtu zvukovoobrazových zariadení, na ktoré aplikoval obvyklú výšku mesačnej odmeny aplikujúc závery komparatívnej analýzy. Nesprávnosť je tak daná nie chybou v písaní alebo počítaní, prípadne v dôsledku inej nesprávnosti, ale v dôsledku nesprávne zisteného skutkového stavu, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolací súd konštatuje, že takýmto spôsobom nie je možné opraviť alebo meniť už vyhlásený rozsudok iba z dôvodu, že okresný súd si neskôr uvedomil jeho nesprávnosť. Aplikácia ustanovenia § 224 C.s.p. je tak rovnako dôsledkom nesprávneho právneho posúdenia zo strany súdu prvej inštancie; krajský súd v dôsledku odvolaniu podanému proti opravnému uzneseniu toto osobitným uznesením zrušil.

10. Nakoľko súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil vec tým, že aplikoval nesprávnu právnu normu (zákon č. 618/2003 Z.z.), odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie, a to aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania.

10.1 Nakoľko súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia právneho predpisu, ktorý na právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným nemožno aplikovať, odvolací súd nemohol vec posúdiť z hľadiska vecnej stránky, podstaty sporu medzi účastníkmi konania spočívajúcom v stanovení výšky obvyklej

odmeny ako základu pre vyčíslenie bezdôvodného obohatenia. Dáva však do pozornosti súdu prvej inštancie rozhodovaciu činnosť odvolacieho súdu, podľa ktorej „obvyklá odmena je taká, za akú boli v rozhodnom období skutočne poskytované licencie iným používateľom a za akú používatelia licencie získali“ (KS v BB, č.k. 11Co/47/2018 zo dňa 20. decembra 2018). „Za odmenu, ktorá je obvyklá za získanie licencie pri obdobných zmluvných podmienkach je potrebné považovať odmenu, akú obvykle platia iní užívatelia licencie v zmysle sadzovníka autorských odmien za použitie literárnych, hudobnodramatických, choreografických a audiovizuálnych diel účinného v rozhodnom období“ (KS v BB, č.k. 15Co/166/2018 zo dňa 3. apríla 2019).

10.2 Odvolací súd podanie žalovaného zo dňa 15.04.2019 neposúdil ako odvolanie, aj keď žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Skutočnosť, že nejde o odvolanie posúdil z toho, že podanie bolo podané po lehote na odvolanie, je výslovne označené ako „Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu“, absentujú odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 C.s.p.. Obsahuje argumentáciu nielen k odvolacím dôvodom žalobcu, ale aj spochybňujúce uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu. Z uvedenými tvrdeniami sa bude súd prvej inštancie v ďalšom konaní náležite zaoberať.

11. Okresný súd po vrátení veci bude vychádzať zo správnej právnej úpravy, riadne zistí, ktoré skutočnosti súd medzi stranami sporu sporné a ktoré nesporné, vykoná v tomto smere potrebné dokazovanie a opätovne posúdi právnu argumentáciu strán sporu nielen vo vzťahu k obvyklej odmene ako základu pre stanovenie výšky tvrdeného bezdôvodného obohatenia. Bude sa zaoberať aj argumentáciou strán sporu týkajúcou sa vecí samej nielen uvedenej v podanom odvolaní ale aj vo vyjadrení žalovaného k odvolaniu.

11.1 V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať v naznačenom smere; vo veci opätovne rozhodne, a to aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§396 ods. 3 C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).